

Bladzijde 1
Onderwerp Beantwoording vragen ex art 41 RvO PvdD over
kappen van bossen in Engelbert

Onderwerp Beantwoording vragen ex art 41 RvO PvdD over kappen van bossen in
Engelbert

Steller Anne Helbig

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 0652302408 Bijlage(n) brief Ons kenmerk RO14.4272274
Datum - 9 APR 2014 Uw brief van 5-03-'14 Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bieden wij ons antwoord aan op de door de heer Kelder, Partij voor de Dieren gestelde vragen over het kappen van bossen in Engelbert. De brief van de vragensteller treft u als bijlage aan.

Eind jaren '80 is op diverse landbouwpercelen bij Engelbert bos aangeplant waarbij de eigenaars een vergoeding voor 25 jaar kregen in de vorm van EU landbouwsubsidie als compensatie voor het niet benutten van de percelen voor reguliere landbouw. Aanvankelijk was de voorwaarde dat de bossen na 25 jaar werden gekapt, deze verplichting is in de loop van de tijd vervallen. Voor een aantal percelen geldt, dat het inmiddels 25 jaar geleden is dat deze zijn beplant en voor deze percelen ontvangen de eigenaars daarom geen vergoeding meer. Er zijn door de provincie en gemeente(n) gesprekken geweest met boeren. Daaruit werd duidelijk, dat de boeren een vergelijkbare vergoeding vroegen voor het instandhouden van de bossen. Omdat het gaat om landbouwgrond zonder natuurdoelstellingen is een natuurbeheersvergoeding niet mogelijk en andere beheersvergoedingen voor het bos zijn niet gevonden. De provincie heeft formeel geen mogelijkheid om de gebieden onder een agrarische natuurbeheerregeling te brengen en de betreffende gemeenten zijn niet in staat de vergoeding op een andere wijze te financieren. Dit is voor de eigenaars aanleiding over te gaan tot kap om de grond weer voor landbouwdoeleinden beschikbaar te maken op het moment, dat de beheersvergoeding vervalt. Wij zijn ons er van bewust dat dit voor omwonenden een grote impact heeft en zullen hierover met betrokkenen in gesprek treden. Een aantal van de bospercelen zijn eerder door de gemeente aangekocht ten behoeve van Meerstad; op deze percelen blijft het bos staan.

In opdracht van de regio Groningen-Assen heeft de RUG recent een landschapsbeoordelingsmethode ontwikkeld, waarmee de consequenties van gestagneerde (bouw)plannen in beeld gebracht kunnen worden voor gebieden in transitie. Wij hebben het Meerdorpen-gebied eind 2013 aangemeld voor een inventarisatie in verband met de stagnatie van Meerstad.

Hieronder beantwoorden wij de vragen:

- 1. Bent u het met ons eens dat de kap in deze orde van grootte en snelheid, een grote impact heeft op de leefomgeving van de omwonenden en de flora en fauna?*
Ja, wij zijn het er mee eens dat de kap grote impact heeft op de leefomgeving.
- 2. Bent u in staat en zo ja, bereid om het kappen met onmiddellijke ingang te stoppen? En als u daartoe wel in staat bent, maar niet bereid, waarom niet?*
Nee, de gemeente heeft geen bevoegdheid in deze.
- 3. Was u op de hoogte van het feit dat er nu bossen gekapt zouden worden in Engelbert? Heeft u hierover overleg gevoerd met de (evt. voormalige) eigenaren?*
We hadden hierover geen absolute zekerheid, maar wel de indruk dat de kans vrij groot was vanwege het vervallen van de beheersvergoeding.
Ja, samen met de provincie en Staatsbosbeheer.
- 4. Om hoeveel hectare gekapte houtopstand gaat het?*
Wij zijn niet op de hoogte van de individuele beslissingen van de eigenaren.
- 5. Waarom gebeurt het niet in fases?*
Het gebeurt wel in fases, niet alle bossen zijn gelijktijdig aangeplant, het moment van aflopen van de subsidie en het besluit van de eigenaar om te kappen verschilt hierdoor ook.
- 6. Is er voorafgaande aan de kap een Ecoscan gedaan?*
Waarschijnlijk niet, de eigenaren zijn hiervoor verantwoordelijk en zij zijn niet verplicht hiervan melding te doen aan de Gemeente. Wel hebben wij geconstateerd dat de heikikker voorkomt in het gebied waar de bossen zijn gekapt. De heikikker heeft de status "thans niet bedreigd" op de Rode lijst maar is wel in tabel 3 (zware bescherming) van de Flora- en faunawet opgenomen. We hebben hiervan melding gedaan bij het bevoegd gezag.
- 7. De grond waarop de bossen die nu gekapt worden stonden, was in eigendom van agrariërs. Is deze grond ondertussen – deels - overgenomen door de gemeente?*
Ja, ten behoeve van Meerstad is een deel door de gemeente aangekocht.
- 8. Is de gemeentelijke kapverordening hier van toepassing?*
Nee, het is agrarisch gebied buiten de bebouwde kom.

Beantwoording vragen ex art 41 RvO PvdD over
kappen van bossen in Engelbert

9. *Is er sprake van vrijstelling van melding- en herplantplicht onder de Boswet? Indien nee, waar wordt dan gecompenseerd? En om hoeveel hectare gaat het dan?*
Nee, want er is sprake van een agrarische activiteit, hierop is de Boswet niet van toepassing en er is geen verplichting tot compensatie.
10. *Alhoewel de monocultuur van productiebossen over het algemeen tot zogenaamde lage natuurwaarden leidt, komt aan de randen van de bossen in het Meerdorpen gebied al een grote verscheidenheid aan bomen voor. Deze randen zijn ook jachtgebied voor de in het gebied voorkomende vleermuizen. Van het nabijgelegen Meerstad Midden is bekend dat er verschillende soorten vleermuizen zitten met een hoge beschermingsstatus. (Zie bijvoorbeeld Toelichting Bestemmingsplan Meerstad-Midden, vastgesteld Groningen 19 december 2007.) Welke vleermuizen komen er voor in het gebied waar bomen gekapt zijn? Gaat het om boombewonende vleermuizen? Is er een ontheffing aangevraagd?*
In het gebied van Meerstad-Midden komen vleermuizen voor, de kans op boombewonende vleermuizen is klein in verband met en de soort en de leeftijd van de bomen.
11. *De kraamperiode van vleermuizen valt doorgaans in april en mei, maar omdat de natuur een maand voor loopt dit jaar valt deze vermoedelijk ook een maand eerder. U was hiervan op de hoogte, getuige een item op Oog TV van 21 februari, met als titel "Natuur loopt maand voor". Hoe beoordeelt u de vernietiging van een deel van het leefgebied van vleermuizen uitgerekend in hun kraamperiode?*
Zie ook beantwoording vraag 10. Door de relatief jonge leeftijd van de bossen zijn er weinig natuurlijk holtes aanwezig. De kans dat er kraamkolonies aanwezig zijn is hierdoor zeer gering.
12. *In het kader van Meerstad zou bestaande natuur versterkt worden en met elkaar verbonden. Ook voor het grondgebied van de Meerdorpen is voorzien in een forse toename van bossen. De in het gebied voorkomende populierenbossen zouden waar mogelijk en gewenst geleidelijk tot duurzamere loofbossen kunnen omgevormd. Is de huidige kap exemplarisch voor alle productiebossen in dit gebied? Waarom is niet gekozen voor een geleidelijke kap - indien kap onvermijdelijk was - en omvorming tot duurzaam loofbos? Dit was voor de ontwikkeling van Meerstad toch ook beter geweest?*
De keuze voor kap van deze bossen en de wijze waarop dit plaatsvindt is niet aan de Gemeente Groningen. Voor de bossen die in ons eigendom zijn wordt de omvorming naar een meer soortenrijke opzet nog uitgewerkt. Wij zullen de resultaten van het landschapsonderzoek van de RUG, zoals beschreven in de inleiding, hierbij betrekken.

13. *Door de structuur van de Meerdorpen, met zijn historisch ontstane lintbebouwing, zijn een aantal functies die tegenwoordig hoog gewaardeerd worden niet in het gebied aanwezig. Het is moeilijk om een stukje door de natuur te lopen, alle paden lopen dood. De gemeente was daarom bezig om in samenspraak met de bewoners "ommetjes" te creëren, mogelijkheden voor wandelingen in de natuur, door bijvoorbeeld een paadje over het land van een agrariër te laten lopen. Wat is de status van deze ommetjes en komen deze in het geding door de kap?*
De ommetjes zelf komen niet in het geding door de kap. De ommetjes zijn geïnitieerd door de Vereniging van Groninger Dorpen en gerealiseerd met subsidie uit het plattelandsontwikkelingsbudget van de provincie. De mogelijke consequenties van de boskap voor de kwaliteit van de beleving worden meegenomen in het landschapsonderzoek. Daaruit zullen ook voorstellen volgen voor mogelijke maatregelen.
14. *Onder de bewoners van de Meerdorpen heerst een groot verlangen naar een gevarieerde groene omgeving. Indien er geen compensatieplicht is voortvloeiende uit de Boswet, wordt het verlies aan groen dan op een andere wijze gecompenseerd? Worden er dan de gewenste loofbossen aangelegd?*
Zie beantwoording vraag 9. Er is geen mogelijkheid voor financiering van de aanleg of uitbreiding van de bossen uit de exploitatie van Meerstad.
15. *De huidige kap leidt tot een flinke toename van geluidshinder van de A7 voor bewoners. Ziet u enige mogelijkheid burgers hierin tegemoet te komen?*
Nee, geluidsmaatregelen langs rijkswegen is een bevoegdheid van het rijk en de gemeente is geen eigenaar van de betreffende gronden.
16. *Inwoners van het gebied hebben in gesprekken met bureau Meerstad vaak het gevoel gekregen dat de groenontwikkeling in het Meerdorpen gebied geen hoge prioriteit had en dat dit vooruit werd geschoven. De vrees bestond dat de gefaseerde ontwikkeling van Meerstad ertoe zou leiden dat de Meerdorpen pas over 20 jaar in de plannen betrokken zouden worden. Is deze vrees terecht?*
De vertraging in de ontwikkeling van Meerstad maakt de mogelijkheden voor groenontwikkeling kleiner. Alternatieven voor groenontwikkeling in het gebied worden momenteel bekeken. Via de eerder genoemde landschapsbeoordelingsmethode worden bewoners betrokken bij de verdere ontwikkeling van het gebied.
17. *Het plangebied van Meerstad ligt tussen het Strategisch Groenproject "Midden-Groningen" en de grote natuurgebieden rondom het Zuidlaardermeer. Het rijks- en provinciaal beleid is er lange tijd op gericht geweest deze gebieden ecologisch te verbinden. Heeft het kappen van de bossen bij Engelbert invloed op de ecologische verbindingen in dit gebied?*
Nee, de gekapte bossen vallen niet in het EHS gebied en in het EHS gebied van Midden-Groningen komen geen agrarische productiebossen voor.

18. Inwoners van Engelbert hebben bij ons aangegeven dat het prijskaartje dat hangt aan het beheren van groen een reden is waarom er nu ineens zoveel wordt gekapt. Indien de kosten het herplanten van groen in de weg staan, bent u dan bereid in overleg met de burgers een groenparticipatie traject te initiëren, waarbij zij zelf verantwoordelijk zijn voor het groenbeheer?

De nu gekapte bossen zijn eigendom van agrariërs. Voor de bossen die eigendom zijn van de Gemeente Groningen is groenparticipatie mogelijk.

19. Wanneer kunnen wij de informatie betreffende de wijze van oogsten van de wilgentenen op Rode Haan verwachten?

Deze vraag is inmiddels beantwoord in de brief met kenmerk SB14.4209824 met overige vragen die zijn gesteld tijdens de raadscommissie beheer en verkeer van 12 februari.

We gaan er vanuit dat wij hiermee uw vragen hebben beantwoord.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

bijlage: kopie van de originele brief met vragen

2014
NR. 23

Aan het college van Burgemeester en Wethouders

Grote Markt 1

9712 HN Groningen

Datum: 5 maart 2014

Betreft: schriftelijke aanvullende vragen door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 42 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen betreffende het kappen van bossen in Engelbert

Geacht college,

Tijdens de laatste commissie van deze raadsperiode deelde wethouder Seton mee dat de gemeente van zins is wilgentenen te gaan telen op het industrieterrein Rode Haan, dit vanwege verwachte biomassa opbrengsten. De Partij voor de Dieren heeft destijds onmiddellijk gevraagd naar de wijze van oogsten, in verband met de mogelijke gevolgen voor dieren. Immers, voor een dier is een bos een bos en een bos is een plek om in te leven. Productiebos of niet. Wethouder Seton zegde onmiddellijk informatie toe. Dat deze vraag van de Partij voor de Dieren niet uit de lucht gegrepen was, blijkt uit het volgende.

Eind februari kregen wij voor het eerst signalen van verontruste burgers over de bomenkap in Engelbert. Sindsdien zijn wij door verschillende mensen benaderd. Zij zijn bezorgd over het hierdoor toenemende verkeerslawaai van de A7, het verdwijnen van groen in hun leefomgeving maar vooral om het verdwijnen van het leefgebied van talloze dieren: "...Het leefgebied van vele reeën, buizerds en andere vogels en zelfs vossen zal hierdoor in één klap weggevaagd worden..."

De Partij voor de Dieren stelt u graag enkele vragen over deze kwestie.

De volgende vragen betreffen de kap van de bossen in Engelbert.

1. Bent u het met ons eens dat de kap in deze orde van grootte en snelheid, een grote impact heeft op de leefomgeving van de omwonenden en de flora en fauna?
2. Bent u in staat en zo ja, bereid om het kappen met onmiddellijke ingang te stoppen? En als u daartoe wel in staat bent, maar niet bereid, waarom niet?

3. Was u op de hoogte van het feit dat er nu bossen gekapt zouden worden in Engelbert? Heeft u hierover overleg gevoerd met de (evt. voormalige) eigenaren?
4. Om hoeveel hectare gekapte houtopstand gaat het?
5. Waarom gebeurt het niet in fases?
6. Is er voorafgaande aan de kap een ecoscan gedaan?
7. De grond waarop de bossen die nu gekapt worden stonden, was in eigendom van agrariërs. Is deze grond ondertussen – deels - overgenomen door de gemeente?
8. Is de gemeentelijke kapverordening hier van toepassing?
9. Is er sprake van vrijstelling van melding- en herplantplicht onder de Boswet? Indien nee, waar wordt dan gecompenseerd? En om hoeveel hectare gaat het dan?
10. Alhoewel de monocultuur van productiebossen over het algemeen tot zogenaamde lage natuurwaarden leidt, komt aan de randen van de bossen in het Meerdorpen gebied al een grote verscheidenheid aan bomen voor. Deze randen zijn ook jachtgebied voor de in het gebied voorkomende vleermuizen. Van het nabijgelegen Meerstad Midden is bekend dat er verschillende soorten vleermuizen zitten met een hoge beschermingsstatus. (Zie bijvoorbeeld Toelichting Bestemmingsplan Meerstad-Midden, vastgesteld Groningen 19 december 2007.) Welke vleermuizen komen er voor in het gebied waar bomen gekapt zijn? Gaat het om boombewonende vleermuizen? Is er een ontheffing aangevraagd?
11. De kraamperiode van vleermuizen valt doorgaans in april en mei, maar omdat de natuur een maand voor loopt dit jaar valt deze vermoedelijk ook een maand eerder. U was hiervan op de hoogte, getuige een item op Oog TV van 21 februari, met als titel "Natuur loopt maand voor". Hoe beoordeelt u de vernietiging van een deel van het leefgebied van vleermuizen uitgerekend in hun kraamperiode?
12. In het kader van Meerstad zou bestaande natuur versterkt worden en met elkaar verbonden. Ook voor het grondgebied van de Meerdorpen is voorzien in een forse toename van bossen. De in het gebied voorkomende populierenbossen zouden waar mogelijk en gewenst geleidelijk tot duurzamere loofbossen kunnen omgevormd. Is de huidige kap exemplarisch voor alle productiebossen in dit gebied? Waarom is niet gekozen voor een geleidelijke kap - indien kap onvermijdelijk was - en omvorming tot duurzaam loofbos? Dit was voor de ontwikkeling van Meerstad toch ook beter geweest?
13. Door de structuur van de Meerdorpen, met zijn historisch ontstane lintbebouwing, zijn een aantal functies die tegenwoordig hoog gewaardeerd worden niet in het gebied aanwezig. Het is moeilijk om een stukje door de natuur te lopen, alle paden lopen dood. De gemeente was daarom bezig om in samenspraak met de bewoners "ommetjes" te creëren, mogelijkheden voor wandelingen in de natuur, door bijvoorbeeld een paadje over het land van een agrariër te laten lopen. Wat is de status van deze ommetjes en komen deze in het geding door de kap?
14. Onder de bewoners van de Meerdorpen heerst een groot verlangen naar een gevariëerde groene omgeving. Indien er geen compensatieplicht is voortvloeiende uit de Boswet, wordt het verlies aan groen dan op een andere wijze gecompenseerd? Worden er dan de gewenste loofbossen aangelegd?
15. De huidige kap leidt tot een flinke toename van geluidshinder van de A7 voor bewoners. Ziet u enige mogelijkheid burgers hierin tegemoet te komen?
16. Inwoners van het gebied hebben in gesprekken met bureau Meerstad vaak het gevoel gekregen dat de groenontwikkeling in het Meerdorpen gebied geen hoge prioriteit had en

dat dit vooruit werd geschoven. De vrees bestond dat de gefaseerde ontwikkeling van Meerstad ertoe zou leiden dat de Meerdorpen pas over 20 jaar in de plannen betrokken zouden worden. Is deze vrees terecht?

17. Het plangebied van Meerstad ligt tussen het Strategisch Groenproject (SGP) "Midden-Groningen" en de grote natuurgebieden rondom het Zuidlaardermeer. Het rijks- en provinciaal beleid is er lange tijd op gericht geweest deze gebieden ecologisch te verbinden. Heeft het kappen van de bossen bij Engelbert invloed op de ecologische verbindingen in dit gebied?
18. Inwoners van Engelbert hebben bij ons aangegeven dat het prijskaartje dat hangt aan het beheren van groen een reden is waarom er nu ineens zoveel wordt gekapt. Indien de kosten het herplanten van groen in de weg staan, bent u dan bereid in overleg met de burgers een groenparticipatie traject te initiëren, waarbij zij zelf verantwoordelijk zijn voor het groenbeheer?
19. Wanneer kunnen wij de informatie betreffende de wijze van oogsten van de wilgentenen op Rode Haan verwachten?

Met vriendelijke groet,

Partij voor de Dieren

Gerjan Kelder